

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

R
06
C
33

222

Verslag van tomaterrassenproeven-2e beoordeling in de
Stookteelt 1973
met bleke en halfgroene rassen

door

BIBLIOTHEEK
Proefstation voor de Groenten- en
Fruitteelt onder Glas te Naaldwijk.

K. Buitelaar

Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder Glas - Naaldwijk

en

W. Koopmans

Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen - Wageningen

CRG

#R
06
C
33

062:53
Stamboek no. 5974

Verslag van tomaterrassenproeven-2e beoordeling in de stookteelt 1973
met bleke en halfgroene rassen

<u>Inhoud</u>	Blz.
1. Samenvatting	2
2. Inleiding en opgenomen rassen	2
3. Teeltomstandigheden	2
4. Resultaten	3
5. Bespreking van de rassen	9

Meer exemplaren van dit verslag zijn verkrijgbaar bij het Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen, Postbus 16, Wageningen en het Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder Glas, Zuidweg 38, Naaldwijk.

1. Samenvatting

Goede resultaten zijn geboekt met Arasta, het vergelijkingsras Extase en met Nr. 888. Dit laatste ras is tevens onvatbaar voor alle thans in Nederland bekende fysio's van Cladosporium fulvum. Vrij goede ervaringen zijn ook opgedaan met Jaco, Surprise C.70 en Tombola B. Het ras Moneymaker kan voor deze teelt niet meer worden aanbevolen.

2. Inleiding en opgenomen rassen

De rassen die in het voorgaande seizoen in een rassenproef-1e beoordeling goed hebben voldaan, zijn in een rassenproef-2e beoordeling nader onderzocht op hun geschiktheid voor de stookteelt. Door de proefnemers werden 2 vergelijkingsrassen toegevoegd; op deze wijze ontstond de in tabel 1 vermelde collectie.

Tabel 1 - Opgenomen rassen

Ras	Inzender
<u>Bleke rassen</u>	
Moneymaker	Rijk Zwaan B.V., De Lier
Arasta	Leen de Mos B.V., 's-Gravenzande
Jaco (70A 5062)	B.V. v/h Fa. A. Zwaan Jr., Enkhuizen
Surprise C70	Enza-Zaden, Enkhuizer Zaadhandel B.V. Enkhuizen
Tombola B	Fa. v. Hemert en Co., Waddinxveen en Jacob Jong B.V., Noordscharwoude
<u>Halfgroene rassen</u>	
Extase	Enza-Zaden, Enkhuizer Zaadhandel B.V. Enkhuizen
70E 5663	B.V. v/h Fa. A. Zwaan Jr., Enkhuizen
Nr. 888	Rijk Zwaan B.V. De Lier

3. Teeltomstandigheden

De proeven werden ondergebracht op de proefplaatsen vermeld in tabel 2; in deze tabel zijn ook de belangrijkste teeltgegevens opgenomen.

Tabel 2 - Proefplaatsen

rassen	aantal herhalingen	aantal planten p.veldje	zaai- datum	plant- datum	1e oogst	laatste oogst	opmer- kingen	
<u>Vierpolders,</u> Proeftuin	halfgroene	3	20	1-11-72	18-12-72	7-3-73	21-5-73	1)
<u>Naaldwijk,</u> Proefstation	halfgroene en bleke	2	18	1-11-72	8/9-1-73	26-3-73	18-7-73	1)
<u>Wageningen,</u> I.V.T.	halfgroene en bleke	3	11	31-10-72	9-1-73	2-4-73	8-6-73	

1) De rassen zijn - onder nummer - door een commissie bestaande uit selecteurs, bedrijfsvoorlichters enz. beoordeeld op 10 april en 21 mei 1.1.

4. Resultaten

Tijdens de teelt zijn de geoogste tomaten meestal volgens een onzerzijds geadviseerd schema geteld, gewogen, beoordeeld enz.

In de hierna volgende tabellen zijn een groot deel van de aldus verkregen resultaten verwerkt. Een hoog waarderingscijfer betekent steeds dat de betreffende eigenschap bij het ras in een gunstige vorm aanwezig is. De herhalingen van de proeven zijn aangegeven met Romeinse cijfers.

In een aantal tabellen zijn tussen haakjes rangordecijfers geplaatst. De cijfers vermeld in de tabellen 3, 9 en 11 zijn gemiddelden van de cijfers van de leden van de beoordelingscommissie. Dit geldt ook voor de cijfers van de tabellen 7 en 8 met deze restrictie dat de cijfers van 'Wageningen' afkomstig zijn van de proefnemers.

Het is niet juist de gemiddelde cijfers van de bleke- en de halfgroene rassen zonder meer met elkaar te vergelijken.

Tabel 3 - Waarderingscijfers voor het gewas

Bleek	Vierpolders							Naaldwijk				
	10-4-'73			21-5-'73				10-4-'73		21-5-'73		
	I	II	III	I	II	III	Gem.	I	II	I	II	Gem.
Moneymaker								4.4	5.7	4.3	7.0	5.4
Arasta								7.4	5.3	6.0	7.5	6.6
Jaco (70A 5062)								5.7	7.0	7.3	6.5	6.6
Surprise C 70								6.4	5.7	6.7	7.0	6.3
Tombola B								5.8	5.3	5.3	6.0	5.6
<u>Halfgroen</u>												
Extase	6.5	6.0	5.5	7.0	7.0	5.0	6.2	6.2	5.7	5.7	7.0	6.2
70 E 5663	6.3	6.0	6.3	6.0	6.0	6.0	6.1	5.8	6.7	6.7	7.0	6.6
Nr. 888	6.3	6.8	6.0	5.0	6.0	6.0	6.0	5.8	6.7	6.0	6.5	6.3
Gem.	6.4	6.3	5.9	6.0	6.3	5.7	6.1	5.9	6.0	6.0	6.8	6.2

Tabel 4 - Produktiviteit

Bleek	Vierpolders				Naaldwijk			Wageningen			
	I	II	III	Gem.	I	II	I	II	III	Gem.	
Moneymaker					10.85(8)	10.20(7)	5.15(7-8)	4.10(8)	4.68(8)	7.60(8)	
Arasta					13.73(1)	10.49(4)	5.15(7-8)	5.28(4)	7.08(3)	8.35(3)	
Jaco(70A 5062)					12.00(5)	10.45(5)	5.17(6)	5.48(3)	7.79(1)	8.11(6)	
Surprise C70					12.20(3)	11.27(1)	6.12(4)	5.99(1)	7.35(2)	8.59(1)	
Tombola B					12.13(4)	10.26(6)	5.28(5)	5.92(2)	5.69(5)	7.86(7)	
<u>Halfgroen</u>											
Extase	7.05	7.69	6.24	6.99	11.13(7)	10.76(3)	8.65(2)	5.18(5)	5.90(4)	8.32(4)	
70E 5663	7.11	6.94	5.89	6.65	13.21(2)	11.07(2)	8.38(3)	4.19(7)	5.46(6)	8.46(2)	
Nr. 888	7.78	7.47	6.69	7.31	11.78(6)	9.84(8)	9.13(1)	5.01(6)	5.13(7)	8.18(5)	
Gem.	7.31	7.37	6.27	6.98	12.13	10.54	6.63	5.14	6.14	8.11	

Toelichting: De produktiviteit is uitgedrukt in kg per m², geoogst gedurende de gehele teeltperiode (vergel.tabel 2).

Tabel 5 - Vroege produktie

Bleek	Vierpolders				Naaldwijk			Wageningen		
	I	II	III	Gem.	I	II	I	II	III	Gem.
Moneymaker					2.69(8)	2.30(7)	0.63(5)	0.78(5)	0.79(6)	1.44(8)
Arasta					5.21(4)	2.17(8)	0.44(8)	0.89(4)	0.95(5)	1.93(7)
Jaco (70A 5062)					4.41(6)	4.34(2)	0.58(6-7)	0.98(3)	1.09(4)	2.28(3)
Surprise C70					5.69(3)	3.14(3)	1.16(2)	1.46(1)	1.76(1)	2.64(1)
Tombola B					4.04(7)	2.59(6)	1.00(3)	1.03(2)	1.51(2)	2.03(6)
<u>Halfgroen</u>										
Extase	0.39	0.51	0.11	0.34	4.52(5)	2.86(5)	1.35(1)	0.63(6)	1.15(3)	2.10(5)
70E 5663	0.05	0.05	0.12	0.07	6.54(1)	4.56(1)	0.82(4)	0.24(8)	0.55(8)	2.54(2)
Nr. 888	0.16	0.16	0.09	0.14	6.18(2)	3.01(4)	0.58(6-7)	0.49(7)	0.64(7)	2.18(4)
Gem.	0.20	0.24	0.11	0.18	4.91	3.12	0.82	0.81	1.06	2.14

Toelichting: De vroege produktie is weergegeven in kg per m² geoogst in Vierpolders t/m 23/3, in Naaldwijk t/m 7/5 en in Wageningen t/m 26/4.

Tabel 6 - Gemiddeld vruchtgewicht

Bleek	Vierpolders				Naaldwijk			Wageningen		
	I	II	III	Gem.	I	II	I	II	III	Gem.
Moneymaker					60(3-4)	58(5)	58(4)	55(8)	57(5-6)	57.6
Arasta					59(5)	61(4)	55(8)	53(6-7)	62(3)	58.0
Jaco (70A 5062)					60(3-4)	64(2)	56(6-7)	58(2-3)	65(2)	60.6
Surprise C70					56(6-8)	63(3)	57(5)	53(6-7)	59(4)	57.6
Tombola B					56(6-8)	56(7-8)	56(6-7)	56(5)	56(7-8)	56.0
<u>Halfgroen</u>										
Extase	50	50	47	49.0	56(6-8)	57(6)	69(3)	58(2-3)	56(7-8)	59.2
70E 5663	60	61	53	58.0	64(1)	65(1)	76(1)	62(1)	66(1)	66.6
Nr. 888	57	56	56	56.3	62(2)	56(7-8)	75(2)	57(4)	57(5-6)	61.4
Gem.	55.6	55.6	52.0	54.4	59.1	60.0	62.7	56.7	59.7	59.6

Toelichting: Het gemiddeld vruchtgewicht is uitgedrukt in grammen per stuk, berekent over de gehele oogstperiode.

Tabel 7 - Waarderingscijfers voor de vruchtvorm

	Vierpolders							Naaldwijk				Wageningen			
	10-4-73			21-5-73				10-4-73		21-5-73		10-4-73		21-5-73	
	I	II	III	I	II	III	Gem.	I	II	I	II	I	II	III	Gem.
Bleek															
Moneymaker								5.0	6.3	6.0	6.0	5.6	5.8	6.2	5.8
Arasta								6.4	6.3	6.0	6.5	6.0	5.9	5.4	6.1
Jaco (70A 5062)								5.5	5.7	5.3	6.0	5.3	5.2	4.9	5.4
Surprise C70								6.0	6.7	4.7	6.5	5.7	5.6	6.1	5.9
Tombola B								6.0	6.3	6.0	6.5	5.6	6.0	5.7	6.0
<u>Halfgroen</u>															
Extase	5.7	6.5	6.0	5.0	5.0	4.5	5.5	6.8	7.3	6.7	6.5	6.0	6.3	6.1	6.1
70E 5663	6.1	5.7	4.2	4.3	4.0	4.5	4.8	5.3	5.7	4.0	6.0	4.9	4.7	4.6	5.0
Nr. 888	6.0	6.7	5.7	4.0	5.3	4.5	5.4	6.3	7.0	6.3	6.5	6.1	5.5	6.3	6.3
Gem.	5.9	6.3	5.3	4.4	4.8	4.5	5.2	5.9	6.4	5.6	6.3	5.7	5.6	5.7	5.8

Tabel 8 - Waarderingscijfers voor de vruchtkleur

	Vierpolders							Naaldwijk				Wageningen			
	10-4-73			21-5-73				10-4-73		21-5-73		10-4-73		21-5-73	
	I	II	III	I	II	III	Gem.	I	II	I	II	I	II	III	Gem.
Bleek															
Moneymaker								6.0	6.0	5.7	6.5	6.4	6.1	6.6	6.2
Arasta								6.7	6.0	5.7	7.5	6.3	6.1	5.9	6.3
Jaco (70A 5062)								6.0	6.0	5.3	6.0	6.1	5.9	6.0	5.9
Surprise C70								6.3	6.0	5.0	6.5	6.3	5.8	5.9	6.0
Tombola B								6.5	-	6.3	6.0	5.6	6.4	6.2	6.1
<u>Halfgroen</u>															
Extase	7.0	6.8	6.8	6.0	6.0	5.0	6.3	7.0	6.0	5.0	6.5	6.3	6.0	6.3	6.2
70E 5663	6.5	6.5	5.8	3.7	4.0	4.0	5.1	5.5	6.0	3.7	5.0	5.3	5.4	5.6	5.2
Nr. 888	6.0	6.5	6.1	3.7	5.3	5.0	5.3	6.0	6.0	4.3	5.5	6.1	5.8	6.0	5.7
Gem.	6.5	6.6	5.9	4.5	5.1	4.7	5.5	6.3	6.0	5.1	6.2	6.0	5.9	6.1	5.9

Tabel 9 - Waarderingscijfers voor de stevigheid van de vrucht

	Vierpolders							Naaldwijk				
	10-4-73			21-5-73				10-4-73		21-5-73		
	I	II	III	I	II	III	Gem.	I	II	I	II	Gem.
Bleek												
Moneymaker								6.0	6.0	5.7	6.5	6.1
Arasta								6.7	6.0	6.0	7.5	6.6
Jaco (70A 5062)								5.9	6.0	5.3	7.0	6.1
Surprise C70								6.5	6.0	5.3	6.5	6.1
Tombola B								6.3	-	6.0	7.0	6.4
<u>Halfgroen</u>												
Extase	6.0	5.8	5.5	6.0	5.5	5.0	5.6	7.0	6.5	4.7	7.5	6.4
70E 5663	5.3	6.0	5.8	4.3	4.5	4.5	5.1	5.5	5.5	5.0	6.5	5.6
Nr. 888	5.0	7.0	6.0	4.0	5.3	4.5	5.3	6.3	6.5	5.3	7.0	6.3
Gem.	5.4	6.3	5.7	4.8	5.1	4.6	5.3	6.3	6.1	5.4	6.9	6.2

Tabel 10 - Aantal kriel

Bleek	Wageningen			
	I	II	III	Gem.
Moneymaker	25	22	30	26
Arasta	41	38	15	31
Jaco (70A 5062)	18	13	16	16
Surprise C70	39	50	37	42
Tombola B	26	32	15	24
<u>Halfgroen</u>				
Extase	22	46	46	38
70E 5663	11	15	25	17
Nr. 888	8	17	21	15
Gem.	23.8	29.1	25.6	26.2

Tabel 11 - Waarderingscijfers voor de gebruikswaarde

	Vierpolders							Naaldwijk				
	10-4-73			21-5-73				10-4-73		21-5-73		
	I	II	III	I	II	III	Gen.	I	II	I	II	Gen.
Bleek												
Moneymaker								4.4	6.0	4.7	6.5	5.4
Arasta								6.5	5.7	5.7	6.5	6.1
Jaco (70A 5062)								5.0	6.3	5.0	6.5	5.7
Surprise C70								6.3	5.7	4.7	6.0	5.7
Tombola B								6.0	4.7	5.7	6.0	5.6
<u>Halfgroen</u>												
Extase	6.0	6.0	5.3	7.0	6.0	4.5	5.8	6.4	6.3	5.3	7.0	6.3
70E 5663	5.5	5.5	5.3	4.5	4.0	4.5	4.9	5.3	5.7	4.3	5.5	5.2
Nr. 888	5.5	6.8	6.0	3.5	5.0	5.0	5.3	6.0	6.7	5.3	6.5	6.1
Gen.	5.7	6.1	5.5	4.7	5.0	4.3	5.3	5.7	5.9	5.1	6.3	5.8

5. Bespreking van de rassen

Moneymaker

Ontvangen van Rijk Zwaan B.V., De Lier

Het gewas is zeer matig beoordeeld. Was het laatst aan de draad. Zoals in vrijwel alle rassenproeven viel de produktiviteit erg tegen. Bloei zeer vroeg en goed. Toch kan Moneymaker ook in vroegheid niet meer meekomen. Het gemiddeld vruchtgewicht was matig. De vorm werd middelmatig beoordeeld, de kleur was goed. De stevigheid was middelmatig. We zijn van mening dat Moneymaker voor deze teelt niet meer kan worden aanbevolen.

Arasta

Ontvangen van Leen de Mos B.V., 's-Gravenzande

Het gewas kreeg een goede beoordeling. Was slechts iets eerder dan Moneymaker aan de draad. Kwam middelmatig vroeg in bloei. Arasta was goed produktief en was middelmatig vroeg. Arasta gaf een middelmatig zware tomaat. De tomaat is goed van vorm, zeer goed van kleur en zeer stevig. Arasta kreeg goede gebruikswaardecijfers.

Jaco (70A 5062)

Ontvangen van B.V.v/h Fa.A.Zwaan Jr., Enkhuizen

Het gewas van Jaco werd goed beoordeeld. Iets vroeger dan Extase aan de draad. Bloei vroeg en goed. Jaco was middelmatig produktief; de vroegheid is goed. Het gemiddeld vruchtgewicht is goed. De vruchtvorm is zeer matig beoordeeld; kleur en stevigheid middelmatig. Jaco gaf weinig kriel. De aan Jaco toegekende gebruikswaardecijfers zijn vrij goed.

Surprise C70

Ontvangen van Enza-Zaden, Enkhuizer Zaadhandel B.V.,
Enkhuizen

Het gewas kreeg vrij goede cijfers. Kwam iets vroeger dan Extase aan de draad. Surprise C70 kwam vroeg in bloei, was zeer produktief en zeer vroeg. Het gemiddeld vruchtgewicht is matig en lag iets beneden het gemiddelde. Vorm en kleur waren vrij goed; de stevigheid middelmatig. Surprise C70 gaf nogal wat kriel, maar kreeg desondanks vrij goede gebruikswaardecijfers.

Nr. 888

Ontvangen van Rijk Zwaan B.V., De Lier

Vormde een vrij goed gewas, maar is voor een vroege stockteelt rijkelijk lang geleed. Werd in de kop wat dun. Was overigens ongeveer gelijk met Extase aan de draad. De bloei viel aanvankelijk wat tegen. Produktiviteit en vroegheid waren vrij goed. Gaf een vrij zware tomaat; kreeg desondanks zeer goede cijfers voor de vorm. Helaas viel de kleur wat tegen; lijkt nogal gevoelig te zijn voor felle zonnebestraling aan de draad. De tomaten zijn goed stevig. Nr. 888 kreeg gemiddeld genomen goede gebruikswaardecijfers. Is bovendien onvatbaar voor de thans in Nederland bekende fysio's van Cladosporium hetgeen een duidelijk pluspunt is.

In deze serie zijn reeds verschenen:

Nr.

1. Hoeven, A.P. v.d., en W. Koopmans - Verslag van Kropslarassenproeven onder glas in de Herfstteelt 1967 Augustus 1968
2. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag van een Kropslarassenproef-1e beoordeling in de Herfstteelt 1967 Augustus 1968
3. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Voorjaarsstookteelt 1968 September 1968
4. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Koude Voorjaarsteelt 1968 September 1968
5. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag van Kropslarassenproeven-2e beoordeling onder glas in de Winterteelt 1967-1968 November 1968
6. Koopmans, W., en L.G. Nederpel - Verslag Komkommerrassenproeven-1e beoordeling 1968 Maart 1969
7. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Herfstteelt 1968 Juli 1969
8. Ruiter, D. de, en W. Koopmans - Verslag van Spinazierassenproef-1e beoordeling onder glas in de late Voorjaars- teelt 1969 Augustus 1969
9. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Winterstookteelt 1968-1969 September 1969
10. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-2e beoordeling Herfstteelt 1968 Oktober 1969
11. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-2e beoordeling onder glas in de Winterteelt 1968-1969 Oktober 1969
12. Ruiter, D. de, en W. Koopmans - Verslag Stoksnijbonerassenproeven-1e beoordeling Vroege Voorjaarsteelt onder glas 1969 November 1969
13. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Koude Voorjaarsteelt 1969 November 1969
14. Ruiter, D. de, en W. Koopmans - Verslag Stamslaboncrassenproeven-1e beoordeling Voorjaarsteelt 1969 December 1969
15. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproeven-2e beoordeling onder glas in de Voorjaarsstook- teelt 1969 Januari 1970
16. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Late Koude Voorjaarsteelt 1969 Januari 1970
17. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag van Kropslarassenproeven-2e beoordeling onder glas in de Koude of Vorst- vrij gehouden Voorjaarsteelt 1969 Maart 1970
18. Esch, H. van, en W. Koopmans - Verslag van Kropslarassenproeven-2e beoordeling onder glas in de normale Herfst- teelt Mei 1972
19. Esch, H. van, en W. Koopmans - Verslag van Kropslarassenproeven- onder glas Winterteelt 1971-1972 Augustus 1972

20. Esch, H. van, en W. Koopmans - Kropslarassenproeven-2e beoordeling
onder Glas in de Voorjaarsteelt 1972 augustus 1972
21. Buitelaar, K., en W. Koopmans - Tomaterassenproeven-2e beoordeling
onder Glas in de Koude Teelt 1972 november 1972
22. Koopmans, W., en D. de Ruitter - Verslag van een Rassenproef Stamsla-
boon onder Glas in de Voorjaarsteelt 1972 november 1972
23. Esch, H. van, en W. Koopmans - Kropslarassenproeven-2e beoordeling
onder Glas in de Late Voorjaarsteelt 1972 december 1972
24. Koopmans, W., en K. Buitelaar - Verslag van Proeven met Fusariumre-
sistente Tomaterassen in de Koude Teelt 1972 december 1972
25. Buitelaar, K., en W. Koopmans - Verslag van Tomaterassenproeven-2e
beoordeling onder Glas in de Koude Teelt 1972 december 1972
26. Esch, H. van, en W. Koopmans - Kropslarassenproeven-2e beoordeling
onder Glas in de normale Herfststeelt 1972 mei 1973
27. Buitelaar, K., en W. Koopmans - Verslag van Proeven met Fusariumre-
sistente Tomaterassen in de Herfststeelt 1972 februari 1973
28. Esch, H. van, en W. Koopmans - Slarassenproeven-2e beoordeling
onder Glas in de Winterteelt 1972-1973 juli 1973
29. Koopmans, W., en H. van Esch - Slarassenproeven-2e beoordeling
onder Glas in de Voorjaarsteelt 1973 juli 1973